

«Вічний революціонер» з Володимиреччини

Не хлібом єдиним живе людина. Чи можна з цим не погодитись, коли бачиш різномайття поліських талантів?

Низку таких, безперечно, очолює відома на весь світ уродженка Володимиреччини Ганна Йосипівна Леончук. Куточки її творчої душі знаходяться і сьогодні в народних музеях не лише України, а й інших країн СНД.

Цьогоріч буде 35 років, як її вже нема на світі. Однак залишилась вона в пам'яті нашого суспільства, у пам'яті величезного кола своїх послідовників, друзів, знайомих та близьких. А ще – у пам'яті сьогоднішніх студентів Рівненського державного гуманітарного університету, де в курсі навчальних дисциплін інституту мистецтв вивчаються і роботи Ганни Йосипівни.

Донька майстрині, Віра Іванівна Ковальчук, радо розповіла про свою матір.

– Наша мама народилася у 1917 році. І те, який внесок вона зробила в розвиток народного ужиткового мистецтва, дійсно відповідає революційній епосі. Дар ткацтва передався їй у спадок від матері та бабусі. В ті роки українська тематика в цьому напрямі мистецтва не мала популярності, навіть більше – будь-яке поширення всього українського всіляко гальмувалось.

Однак наша мама не боялась труднощів. Пропагувала народну творчість по всьому тоді ще Радянському Союзу. Сама ж і виставки своїх робіт організовувала. Оце складе власні роботи у валізку – і вперед, в турне по Україні, Польщі, Білорусії... Людей завжди,

розповідала, тьма збиралась на таких виставках. Всі дивувались, як і зараз – невже можна самій виткати на верстаті те, що інколи не під силу навіть заводській машині? Адже в незліченних її тепер вже експонатах – жодного повторення візерунків. У нашої майстрині ніколи не було двох однакових робіт.

Я часто питала у мами, звідки береться ота оригінальність її робіт. А вона мені відповідала, що натхнення, як у митця, їй ніби з неба йшло. Поки тче один рушник, перед очима вже вимальовується схема візерунку наступної роботи. І так рік у рік, до останнього дня життя...

Всі мамині роботи я бережу. Багато мистецьких речей мама думала ще наткати. Та робота її застигла на півдорозі; не дотканими залишились рушники, скатертини на верстаті...

Віра Іванівна каже, що часто працівники районного Будинку культури просять мамині ткани роботи для участі в різних проектах, урочистостях і святах. Учні, які пишуть наукові роботи з теми народного-ужиткового мистецтва, теж просять для презентацій експонати ткацьких витворів Ганни Йосипівни. І вона залюбки ділиться цим багатством, однак просить повертати, бо все це – їй дороге і святе. Ніякий музей не збереже ті роботи так, як збережуться вони в руках доньки заслуженого майстра народної творчості України.

За її словами, Ганна Йосипівна завжди була чесною, простою, доброю і щирою людиною. А в Каноничах пам'ятають її ще й як поважну коровайницю.

Співбесідниця розповідає, що мати їх постійно вчила власним знанням і умінням. Всіх дітей своїх навчила і шити, і вишивати, і в'язати. Вони потроху передають ці знання своїм дітям та онукам. Шкода, що тепер, як каже Віра Іванівна, лише Інтернет в голові у дітей...

Онуку, цьогорічному випускнику, мама вишиває наразі рушник. Та й взагалі свої вишиті роботи роздає людям, а от мамині – зась, то пам'ять, то святе: дивіться, будь ласка, але повертайте.

Віра Іванівна показує материні роботи – плаття, сорочки, серветки, рушнички, рушники, скатертини, простирадла... Перед очима майорять такі старовинні, такі різноманітні візерунки! Дивишся і розумієш – ось воно, серце українства, – в таких от автохтонних роботах. Навіть Рівненський льонокомбінат та Дарницький шовковий комбінат приїжджали подивитись на її ткані роботи, аби перейняти схеми візерунків.

Дістає жінка також і цілий портфель з публікаціями про свою матір – авторитетні кореспонденти популярних районних, обласних, всеукраїнських та радянських газет і журналів брали інтерв'ю у майстра із ткацтва. Тут же і безліч дипломів, нагород та подяк Ганні Йосипівні.

Сама Віра Іванівна теж має дипломи-подяки за вагомий внесок у збереження і популяризацію етнокультурної спадщини та історико-культурних традицій Володимиреччини...

До речі, на честь Ганни Йосипівни Леончук у Володимирці названо одну з вулиць, а на будинку, де вона колись жила, висить меморіальна дошка. Володимирецький районний народний музей теж має куточок народної майстрині.

Ось так, напевно, й треба жити – добрим серцем та талановитою душею надихати своїх сучасників і нащадків.

Олена СТЕЛЬМАЦУК

Володимирецький вісник, 20 березня 2014 року.